

Notitie Stikstofdepositieberekening Thuishaven te Stellendam

Datum : 14 januari 2020
Kenmerk : 217217/AQT301cFF/EvD
Versie : Definitief
Auteur : mevr. ir E. van Doorn

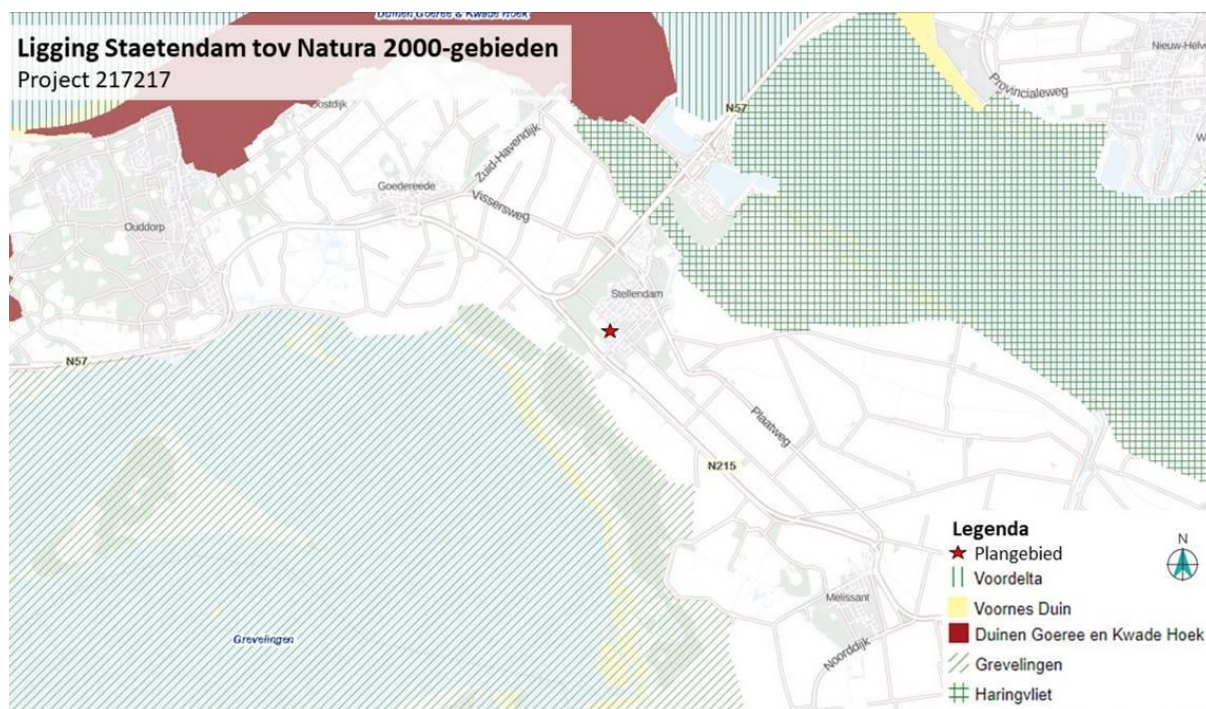
Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Inleiding

In opdracht van DLN Bouhuizen Westland B.V. heeft Aqua-Terra Nova BV een onderzoek uitgevoerd naar de depositie van stikstof vanwege de realisatie van het project 'Thuishaven' te Stellendam op de in de nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Het project Thuishaven bestaat uit de realisatie van 35 grondgebonden woningen, in diverse typen, aan de Langeweg 59 te Stellendam. De woningen omvatten twee-onder-één kapwoningen, rijtjeswoningen en vrijstaande woningen met bijbehorende (parkeer-, groen-, ontsluitings-) voorzieningen. Op dit moment is de bouw van de eerste 15 woningen aangevangen en reeds vergund. De bouw van 35 grondgebonden woningen staat nog op de planning voor de toekomst. Dit zal uitgevoerd worden in 2 fasen. Fase 2 omvat de bouw van 17 woningen en fase 3 omvat de bouw van 18 woningen. Deze fasen worden in opeenvolgende jaren gerealiseerd.

Het plangebied is gelegen op 440 meter van het Natura 2000-gebied 'Grevelingen' en op 1,2 kilometer van het Natura 2000-gebied 'Haringvliet'. Binnen een straal van zes kilometer zijn tevens de volgende Natura 2000-gebieden gelegen: 'Duinen Goeree & De Kwade Hoek', 'Voornes Duin' en 'Voordelta' (zie figuur 1)⁽⁵⁾.

Figuur 1. Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden⁽⁴⁾.

Onderstaande notitie heeft als doel te inventariseren of het project Thuishaven, fase 2 en 3, mogelijk in strijd is met de Wet Natuurbescherming in het kader van de stikstofdepositie die het project zou kunnen veroorzaken op nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Achtergrond stikstofdepositie

In Nederland zijn ongeveer 160 Natura 2000-gebieden aangewezen, gebieden met een Europese beschermingsstatus. In 118 Natura 2000-gebieden, waaronder Grevelingen, is de actuele depositie (dikwijls veel) hoger dan de diverse habitatten kunnen verdragen. Een verdere toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden, wat alleen is toegestaan met een Wet natuurbescherming vergunning. Zie bijlage 1 voor een uitgebreid overzicht van toestemmingverlening bij stikstofdepositie op Natura 2000-gebied.

Methodiek

Voor het berekenen van de stikstofdepositie op de relevante Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied, is gebruik gemaakt van AERIUS Calculator versie 2019. Dit is het rekenmodel voor de berekening van de stikstofdepositie. In het rekenmodel worden de emissies van NOX en NH3 van de relevante bronnen berekend.

Er zijn bij dit project twee relevante bronnen/fases:

1. De stikstofdepositie tijdens de bouwphase van de woonhuizen, inclusief de verkeersbeweging van licht, middelzwaar en zwaar vrachtverkeer;
2. De stikstofdepositie tijdens de gebruiksfase van de woonhuizen: de verkeersbewegingen.

Bouwphase

De 35 woningen worden in twee fases gebouwd. Fase 2 met 18 woningen en een fase 3 met 17 woningen. Er is vanuit gegaan dat de fases in aparte jaren gerealiseerd worden. Beoogd wordt om fase 2 in 2020 te realiseren en fase 3 aansluitend in 2021. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten meegenomen:

- Er is uitgegaan van de realisatie van 18 woningen per jaar;
- Er is uitgegaan van 180 werkbare dagen in een jaar;
- Er wordt geheid met een heistelling. Hierbij is uitgegaan van het gebruik van een heistelling met (Stage IV 130 – 560 kW) bouwjaar 2014 of nieuwer voor 96 uur;
- De grond moet bouwrijp gemaakt worden met behulp van een graafmachine voor ongeveer 80 uur;
- Het kantoorgebouw wordt gesloopt met een sloper/bulldozer voor ongeveer 32 uur;
- Voor het aanleggen van de parkeerplaatsen wordt korte tijd een trilplaat gebruikt voor ongeveer 1 week (40 uur totaal);
- Daarnaast is een mobiele kraan voorzien (bouwjaar 2014 of nieuwer) noodzakelijk voor het plaatsen van zware delen van de woningen. Hierbij is uitgegaan dat het plaatsen van grote delen ongeveer 12 uur per woning gaat kosten. Hierbij zal voor 17 of 18 woningen gemiddeld 204 uur een mobiele kraan noodzakelijk zijn;
- Middelzwaar vrachtverkeer voor afvoer sloopafval (150 vrachtwagens);
- Zwaar vrachtverkeer zal materieel en materialen aanvoeren naar de bouwplaats (100 vrachtwagens);
- Licht verkeer in de vorm van werklui zal dagelijks naar de bouwplaats komen (3 busjes /auto's met werklui op de bouwplaats voor 180 werkbare dagen, maakt 540 voertuigen in een jaar voor de bouw);

Gebruiksfase

- Voor de berekening is uitgegaan van de realisatie van 35 grondgebonden woningen zonder CV installaties, conform de huidige standaarden van bouwen zonder gasaansluiting. Hierdoor hebben de woningen zelf geen stikstof genererende bronnen en worden niet in de berekening meegenomen. De verkeersbeweging is de enige stikstof genererende bron die in de berekening meegenomen wordt.
- Voor de 35 woningen worden totaal 70 parkeermogelijkheden gerealiseerd. Dit resulteert in totaal van 140 verkeersbewegingen per dag aan regionaal woon-werkverkeer als uitgegaan wordt van gezinnen met twee verdieners.
- Voor lokaal verkeer wordt uitgegaan van 70 verkeersbewegingen extra voor het wegbrengen van kinderen naar school en boodschappen.
- Doordat er in 2 fasen gewerkt wordt, wordt het woon-werkverkeer en het lokale verkeer in 2 delen gesplitst. Dit betekent voor iedere fase een totaal aan 70 verkeersbewegingen per etmaal aan woon-werkverkeer en 35 verkeersbewegingen voor lokaal verkeer. Deze gegevens zijn meegenomen in de berekening.

- Er wordt vanuit gegaan dat deze verkeersbewegingen worden uitgevoerd door niet-elektrische personenauto's en dat het dagelijkse verkeer zich verplaatst via de Voorstraat naar de omliggende provinciale wegen: de N215 en N57. De uitstoot van woon-werkverkeer zal in de toekomst dalen, omdat een deel van de bewoners over zal gaan op het rijden in een elektrische auto.

Resultaten

Bovenstaande gegevens zijn op 10 januari 2020 en 14 januari 2020 ingevoerd in de calculator van AERIUS⁽²⁾. Tijdens de bouwphase van de woningen vind geen tijdelijke depositie van stikstof plaats van op het nabij gelegen Natura 2000-gebied Grevelingen. Tijdens de gebruiksfase vind geen stikstofdepositie op nabij gelegen Natura 2000-gebied Grevelingen plaats. Voor de gehele berekening zie bijlage 2 & 3.

Conclusie

Conform het huidige toetstingskader (zie bijlage 1) is de bouw van de 35 woningen in twee fasen van 18 woningen en 17 woningen aan de Thuishaven te Stellendam niet vergunningplichtig, omdat er in de bouwphase en de gebruiksfase geen stikstofdepositie is op Natura 2000-gebied 'Grevelingen'. Verdere maatregelen of vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

Literatuurbronnen

Bron 1: <https://www.synbiosys.alterra.nl/Natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=7&id=n2k81&topic=aanwijzing>

Bron 2: <https://www.aerius.nl/nl/pas-en-aerius>

Bron 3: <http://pas.bij12.nl/content/mededeling-over-de-ruimte-voor-meldingen>

Bron 4: [http://www.verkeerskunde.nl/internetartikelen/vakartikelen/check-op-kencijfers-\(vk62014\).38380.lynkx](http://www.verkeerskunde.nl/internetartikelen/vakartikelen/check-op-kencijfers-(vk62014).38380.lynkx)

Bron 5: <https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

Bron 6: Dobben van, Hinsberg van, 2008, Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden, Alterra rapport 1654, WUR, Wageningen.

Bron 7: PAS-gebiedsanalyse Grevelingen (115) Versie december 2017, Alterra

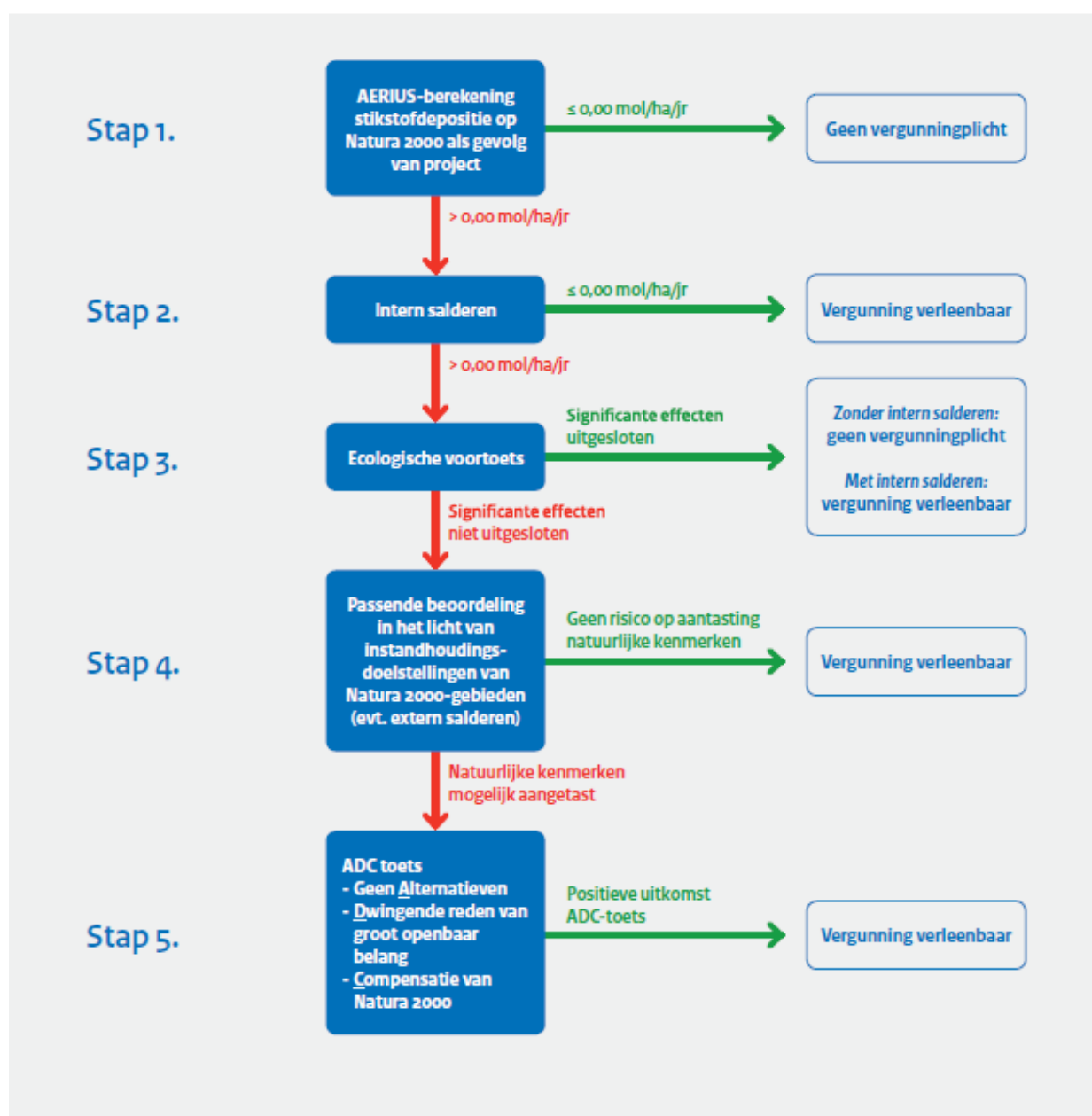
Bijlage 1. Toestemmingverlening stikstofdepositie

Rijksoverheid

Toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten

Aan de hand van onderstaand stappenplan kunt u vaststellen of u vergunningplichtig bent onder de Wet natuurbescherming en welke instrumenten u kunt inzetten om voor een natuurvergunning in aanmerking te komen.

Toelichting

Stap 1 - AERIUS-berekening stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden als gevolg van een project

Verzamel informatie over de stikstofemissies per bron, bijvoorbeeld werkverkeer of mobiele werktuigen. Omdat de aanleg/bouw- en gebruiksfase beide deel uitmaken van een project, moet er voor beide fases worden bepaald hoeveel stikstofemissies hierbij vrijkomen en dienen er twee aparte AERIUS-berekeningen te worden gemaakt. Om de kans op een toename van stikstofdepositie zo klein mogelijk te maken, is het nodig om na te denken over (technische) mogelijkheden om de emissies zo laag mogelijk te houden. Denk hierbij aan het gebruiken van mobiele werktuigen met een zuinigere stage klasse¹. Bereken vervolgens met behulp van de AERIUS Calculator of de emissies resulteren in stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebieden. Als de uitkomst is dat er geen sprake is van stikstofdepositie, dus kleiner of gelijk aan 0,00 mol/ha/jaar, dan is er geen natuurvergunning nodig. Is er wel sprake van stikstofdepositie door de nieuwe activiteit maar kunt u intern salderen, ga dan naar stap 2. Ook kunt u voor sommige gevallen middels een voortoets uitsluiten dat een toename van depositie tot significant negatieve effecten leidt, zie hiervoor stap 3. Als u na stap 1 al zeker weet dat significant negatieve effecten niet bij voorbaat kunnen worden uitgesloten, en u kunt ook niet intern salderen, dan kunt u de voortoets overslaan en gelijk beginnen met stap 4.

Stap 2 – Intern salderen

Bij 'intern salderen' leidt de nieuwe situatie niet tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de huidige situatie. Bij woningbouw kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de bouw van een woonwijk op industriële of agrarische grond. Om te bepalen of de nieuwe situatie tot een toename van stikstofdepositie leidt, wordt een verschilberekening gemaakt tussen de huidige feitelijke stikstofdepositie (in zoverre deze vergund is) in de bestaande situatie en de stikstofdepositie in de nieuwe situatie. Bij het bepalen van de feitelijke depositie mag rekening worden gehouden met fluctuaties in uw bedrijfsvoering en aantoonbaar voorgenomen investeringen. Daarnaast zijn er bepaalde type projecten, en plannen ten behoeve van dergelijke projecten, waarvoor de vergunde depositieruimte geldt als uitgangspunt voor intern salderen, namelijk: wegen, vaarwegen, spoorwegen en luchtvaart, woningbouw, duurzame energieopwekking en energieprojecten van nationaal belang, projecten noodzakelijk in het kader van de nationale veiligheid en militaire activiteiten. Intern salderen mag worden meegewogen in de voortoets fase die is beschreven onder stap 3. De conclusie kan dan zijn dat door intern salderen er geen toename is van stikstofdepositie binnen het project of de locatie waardoor significante effecten bij voorbaat kunnen worden uitgesloten. U moet dan echter wel een natuurvergunning aanvragen bij het bevoegd gezag (vaak de provincie).²

Stap 3 – Ecologische voortoets

Als de AERIUS-berekening aantoont dat uw project leidt tot tijdelijke en/of zeer geringe stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebied, kan het toch zo zijn dat significante negatieve effecten via een ecologische voortoets kunnen worden uitgesloten. Hierbij

wordt rekening gehouden met de staat van instandhouding van de betrokken habitatype. Als er sprake is van stikstofdepositie op reeds overbelaste natuur zal een voortoets in de meeste gevallen niet voldoende zijn omdat effecten niet bij voorbaat kunnen worden uitgesloten. Het advies is om hierover contact op te nemen met het bevoegd gezag. Voor nieuwe projecten waarvoor via een voortoets significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten is geen natuurvergunning nodig, tenzij u in de voortoets rekening houdt met intern salderen. Dan is wel een natuurvergunning vereist. Is het niet mogelijk om via de voortoets negatieve effecten bij voorbaat uit te sluiten, ga dan naar stap 4.

Stap 4 - Passende beoordeling in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden (evt. rekening houdend met extern salderen)

Als significant negatieve effecten door stikstofdepositie niet kunnen worden uitgesloten, moet er getoetst worden of de kans bestaat op aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden. Hierbij moet beoordeeld worden of de stikstofdeposities een risico vormen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen zoals deze voor elk Natura 2000-gebied zijn bepaald. Hiervoor wordt een ecologische 'passende beoordeling' opgesteld. Als de conclusie van de passende beoordeling is dat er geen risico bestaat op aantasting van natuurwaarden, kan de natuurvergunning door het bevoegd gezag (vaak de provincie) worden verleend.

Extern salderen meewegen in de passende beoordeling

Het is ook mogelijk om de negatieve effecten van een project te salderen met de positieve effecten van het (gedeeltelijk) intrekken van de vergunning van een ander project. Omdat hier de vergunning voor een activiteit buiten het project bij de passende beoordeling wordt betrokken, heet dit 'extern salderen'. Hier zijn wel strenge voorwaarden aan verbonden en hiervoor moet getoetst worden aan de beleidsregels van het bevoegd gezag zoals deze gelden voor extern salderen. Luidt de conclusie van de passende beoordeling dat er toch nog risico bestaat op schade aan Natura 2000-gebieden, dan is er voor sommige projecten nog de mogelijkheid van het succesvol doorlopen van de ADC-toets onder stap 5.

Stap 5 – ADC-toets

Als schade aan kwetsbare Natura 2000-gebieden en habitatype niet kan worden voorkomen, is er voor sommige projecten de mogelijkheid van het succesvol doorlopen van de ADC-toets. De drempel ligt hiervoor echter hoog. Er moet namelijk sprake zijn van:

- Het ontbreken van Alternatieven;
- Het bestaan van een Dwingende reden van groot openbaar belang om het project doorgang te verlenen (werkgelegenheid, volkshuisvesting, volksgezondheid, nationale economische belangen, verkeersveiligheid, duurzaamheid);
- De schade aan kwetsbare habitatype moet gecompenseerd worden door de aanleg van nieuwe natuur binnen of buiten de huidige Natura 2000 gebieden.

Bij het succesvol doorlopen van de ADC-toets kan de natuurvergunning worden verleend.

¹ <https://www.aerius.nl/instelling/werkzaamheden-vrijge-klassen>.

² Rijk op de website van Rijksoverheid voor de beleidsregels zoals die gelden voor intern salderen.

Deelname het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is niet aansprakelijk voor verspreiden of fouten in de beleidsregels en/of toelichting.

Bijlage 2. AERIUS-berekening bouwfase

Bijlage 3. AERIUS-berekening gebruiksfase